

otoci

DAN EUROPSKE BAŠTINE ■ CENTAR ZA ODRŽIVI RAZVOJ GERBIN U LUBENICAMA PREDSTAVIO DOKUMENTARNI FILM

HOMO UDELAT SIR

Film zabilježio za povijest već zaboravljene vještine

Redovito u projektima sudjeluje domaće stanovništvo, a za ovaj dio najzaslužnija je obitelj Toić-Sintić iz Loznata. **Glavna glumica u filmu je Marija, koja na izvoran način daje pregled proizvodnje sira**

Ira **CUPAĆ MARKOVIĆ**

LUBENICE » Na otoku se sve rjeđe može kušati creski ovčji sir, vino, kruh pripremljen u krušnoj peći na starinski način, a taj privilegij, s obzirom na kvalitetu ovih otočnih proizvoda, kao i sve rjeđa otočna domaćinstva koja ih uopće pripremaju, imali su sudionici i posjetitelji događanja u organizaciji lubeničkog Centra za održivi razvoj »Gerbin«. Ovom prigodom još više od gastro doživljaja posjetitelji su uživali u dokumentarnom filmu Homo udelat sir, kao i druženju s rijetkim otočanima koji se ovčarstvom još uvijek bave tako da od ovce koriste sve ono što im je ona oduvijek velikodušno davala i težak život činila barem done-

kle lakšim i sigurnijim, a i zabavnijim, jer ovca je ljude hranila, od njenog mesa pripremali su i slana i slatka jela, odječa od vune kao i prekrivači bili su najsigurnija zaštita od zimske bure, a zabave uz zvuke s meha, događaji koji su označivali najveselija i najvažnija događanja u otočnim mjestima.

Muzej ovčarstva

Da sve to ne ode u potpuni zaborav i da se dio baštine sačuva i što više afirmira, pokušavaju u Centru »Gerbin« od 2008. godine kada su pokrenuli projekt o tradicijskom ovčarstvu – Muzej ovčarstva. Projekt je do sada obuhvatio izložbu o tradicijskom ovčarstvu te nekoliko publikacija na tu temu kao i dokumentarnih filmova, me-

Nakon projekcije filma moglo se guštati u domaćim proizvodima

du kojima su film o mehu, striži ovaca, a sada i pravljenju ovčjeg sira od mužnje do završnih proizvoda, skute, sira, masla. Redovito u projektima sudjeluje domaće stanovništvo bez kojih bi sve bilo nemoguća misija, a za

ovaj dio upravo prezentiranog projekta najzaslužnija je obitelj Toić-Sintić iz Loznata, Marija i Mate. Glavna glumica u filmu je Marija, koja na izvoran način daje pregled proizvodnje i to upravo ona-ko kako ju je naučila njena

majka, a kad se udala, pripremu je obogatila i načinom na koji se pripremao u obitelji njenog supruga. Ovaj dokumentarni film, kao i prethodna dva o mehu te štavljenju i striži ovaca, potpisuju autor Sanjin Kučić i autorica teksta

Marijana Dlačić, a urednik je Mario Šlosar, predsjednik Centra Gerbin.

Predstavljanje filma u izložbeno galerijskom prostoru »Škola« s velikim zanimanjem pratili su otočani, kao i slučajni gosti, posjeti-

Detalj s promocije filma Homo udelat sir u Lubenicama

Riječke gimnazijalke Martina Rončević, Petra Protega, Dora Župan, Iva Benić i profesor Radovan Pucić

AUTORI

Dokumentarni film potpisuju autor Sanjin Kučić i autorica teksta Marijana Dlačić, a urednik je Mario Šlosar

projekt SEMP okuplja.

Preljepe Lubenice

Inače, riječke gimnazijalke Petra Protega, Martina Rončević, Iva Benić i Dora Župan oduševile su se svime što su vidjele. Kažu Lubenice su prelijepa, a mužnja i proizvodnja nimalo lake, pa ovaj posao raditi na tradicijski način podrazumijeva mnogo volje, truda, ljubavi i energije, a posebno ih je dirnulo kako teta Marija iz Loznata priča sa svojim ovacima i kako svaku poznaje. Nakon promocije filma druženje se nastavilo u prostoru nekadašnjeg župnog dvora, gdje su obilježavanje Dana europske baštine otočani i gosti začini kvalitativnim proizvodima, na čemu organizatori zahvaljuju obitelji Sintić-Toić iz Loznata, Dumici Marušić iz Beleja, Jorji Vodarić iz Zbičine, Ani Toić iz Loznata, Dariju Toiću iz Vodica, Nikoli i Marini Rebrović iz Beleja, Jordanu Kučiću iz Beleja,

S osamnaest godina počela raditi sir

Teti Mariji, kako kaže, nije bilo baš ugodno gledati film u kojem je ona u glavnoj ulozi.

– Da sam znala da će biti tona, manje bih pričala, kaže nam uz osmijeh nakon promocije filma, kada ju je prvotna nelagoda i zbunjenost već malo prošla. Sir je počela raditi s osamnaest godina, a pobrinula se da tu vještinu koju sada već rijetki znaju prenese i na svoju kćer.

Marija Toić-Sintić, glavna glumica